

Pod vplyvom *Luny*

Johanna Paunggerová
Thomas Poppe

 IKAR

Výsledok nášho konania závisí nielen od potrebných schopností a pomôcok, ale v rozhodujúcej miere aj od *okamihu* tohto konania. V minulosti získavali ľudia poznatky o týchto pravidlách pozorovaním. Objavili, že účinok a úspech nespočetných každodenných aj menej bežných činností je v značnej miere určovaný postavením Mesiaca v danom čase.

Johanna Paunggerová, pochádzajúca z desiatich detí tirolskej vrchárskej rodiny, patrí k tým vzácnym ľuďom, v ktorých okolí sa udržiavali tieto vedomosti po stáročia a v plnom rozsahu sa až doposiaľ prenášajú ďalej z generácie na generáciu.

Tieto vedomosti dostávame teraz aj my v písomnej podobe. Sú to rôzne rady a tipy zaoberajúce sa rozmanitými dôležitými oblasťami nášho každodenného života: od liečiteľstva a zdravia cez výživu a domácnosť až po prácu v záhrade a na poli.

www.ikar.sk

ISBN 978-80-551-1857-4

9 788055 118574

Copyright © 2002 by Irisiana Verlag,
a division of Verlagsgruppe Random House GmbH, München, Germany
Translation © 1998, 2005 by Květoslav Spiller
and Magda Spillerová
Slovak edition © 1998, 2005, 2009 by Ikar

ISBN 978-80-551-1857-4

Obsah

10	Predslov autorov
15	Poznámka slovenského vydavateľa
17	1. Sedem impulzov Mesiaca
17	Minulosť a súčasnosť
26	Nov
27	Dorastajúci Mesiac
28	Spln
28	Ubúdajúci Mesiac
29	Mesiac v zvieratníku
31	Vzostupný a zostupný Mesiac
33	Kombinované účinky
36	Mimoriadne rytmy
36	Okamih dotyku
38	Tabuľka zvieratníkových znamení
41	2. Zdravo žiť, byť zdravý a ostať zdravý v súlade s mesačnými rytmiami
41	Zamyslenie nad zdravím
46	Poznanie príčin a terapia
	Správna výživa, dobré trávenie – základné pilieri zdravia
52	<i>Vplyv postavenia Mesiaca na výživu</i>
59	<i>Všeobecné rady na správnu výživu</i>
	<i>Vyrástla nám bylinka? (Malá náuka</i> <i>o bylinkách)</i>
64	
69	<i>Bylinky v správnom čase</i>
70	<i>Pravidlá na zber liečivých bylín</i>
70	<i>Správny čas zberu</i>

75	„Tajuplná“ sila splnu
76	Uschovávanie liečivých bylín
77	Príprava a použitie
81	Tri príklady použitia
83	Niekoľko dôležitých zdravotných pravidiel
86	Problém operácií
88	„Dobré miesto“ ako faktor zdravia
91	Ako sa zbaviť zlých návykov
94	Rytmus telesných orgánov počas dňa
96	Návšteva u zubného lekára
	Vzájomné pôsobenie: postavenie Mesiaca
98	v zvieratníku – naše telo – zdravotný stav
99	Baran
102	Býk
103	Blíženci
104	Rak
105	Lev
106	Panna
107	Váhy
108	Škorpión
109	Strelec
110	Kozorožec
111	Vodnár
111	Ryby
112	Úvaha o komunikácii s lekármi
117	3. Mesačné rytmy v záhrade a v prírode
124	Sejba, sadenie a presádzanie
125	Volba mesačnej fázy
127	Volba priaznivého postavenia Mesiaca
128	Polievanie a zavlažovanie
130	Striedanie plodín a rastlinné spoločenstvá

132	Presádzanie a sadenice
133	Boj s burinou a škodcami
135	Prevencia je najlepší liek
136	Boj so škodcami
141	Boj s burinou
143	Rez rastlín, živých plotov a stromov
143	Pravidlá na rez rastlín
143	Rez ovocných drevín
144	Šlachtenie
145	(Takmer) spoľahlivý liek pre choré rastliny a stromy
147	Dni Panny – dni práce
149	O výžive rastlín
149	Všeobecné pravidlá o hnojení
152	Hnojenie kvetín
152	Obilie, zelenina a ovocie
	Zakladanie kompostu – prírodné
153	recyklovanie
156	Zber úrody, skladovanie a konzervovanie
	Zvieratníkové znamenia a Mesiac
158	v záhradách a na poliach
158	Baran
159	Býk
160	Blíženci
161	Rak
162	Lev
163	Panna
164	Váhy
165	Škorpión
166	Strelec
167	Kozorožec

168	<i>Vodnár</i>
169	<i>Ryby</i>
171	4. O správnom okamihu v poľnohospodárstve a lesníctve
174	Mesačné rytmy v poľnohospodárstve
174	<i>Sejba obilnín</i>
175	<i>Dni stávky na budúcoročnú úrodu</i>
176	<i>Škodce a burina</i>
176	<i>Hnojenie</i>
178	<i>Zber a skladovanie obilia</i>
178	<i>Cestné a vodné stavby</i>
179	<i>Ploty</i>
180	<i>Sušenie sena</i>
180	<i>Starostlivosť o stajne</i>
181	<i>Vyháňanie dobytky na pašu</i>
182	<i>Brezivosť</i>
182	<i>Zdravé kurčatá - zdravé sliepky</i>
182	<i>Nové ustajnenie</i>
183	<i>Odstavenie teliat</i>
183	Pravidlá pre lesné hospodárstvo
190	<i>Správny čas stínania stromov</i>
192	<i>Dni klčovania a prerieďovania lesa</i>
192	<i>Drevo na nástroje a nábytkové drevo</i>
193	<i>Tvrde drevo, nepodliehajúce hnilobe</i>
194	<i>Nehorľavé drevo</i>
195	<i>Nezosychajúce drevo</i>
196	<i>Palivové drevo</i>
196	<i>Rezivo a stavebné drevo</i>
196	<i>Drevo na stavbu mostov a člnov</i>
198	<i>Drevo na podlahy a nástroje</i>
198	<i>Nepraskajúce drevo</i>
200	<i>Vianočné stromčeky</i>

203 5. Mesiac: pomocník v domácnosti a v každodennom živote

207	Pranie, čistenie a upratovanie
207	<i>Deň veľkého prania</i>
208	<i>Chemické čistenie</i>
208	<i>Drevené a parketové podlahy</i>
208	<i>Okná a sklo</i>
209	<i>Porcelán</i>
209	<i>Kovy</i>
210	<i>Obuv</i>
210	<i>Napadnutie plesňami</i>
211	<i>Veľké upratovanie</i>
211	Od vetrania až po rodinný výlet
211	<i>Vetrať - ale správne</i>
213	<i>Ukladanie sezónneho šatstva</i>
214	<i>Konzervovanie, zaváranie a uskladňovanie</i>
215	<i>Maľovanie a natieranie</i>
216	<i>Začiatok vykurovania na jeseň</i>
216	<i>Osadenie zimných okien</i>
217	<i>Opatera izbových kvetín</i>
218	<i>Pekné dni na výlety</i>
220	Tipy na telesnú hygienu
221	<i>Hygiena pokožky</i>
221	<i>Starostlivosť o vlasy</i>
224	<i>Starostlivosť o nechty</i>
225	<i>Masáže</i>
227	Pre budúcnosť
229	Doslov pre priateľov vašich kníh

Predslov autorov

L'udia sa na mňa už roky obracajú s prosbou, aby som zverejnila vedomosti, s ktorými som vyrastala od útleho detstva – poznatky o mesačných rytmoch a o vplyve postavenia Mesiaca i jeho fáz na všetok pozemský život. Starému otcovi vďačím za poučenie o tom, že naše zmysly, naše pozorovania a skúsenosti sú kľúčom k mnohým prírodným javom, i takým, ktoré sa aj pri súčasnej úrovni vedeckých poznatkov dajú ťažko vysvetliť.

Pamätám sa ešte veľmi dobre na svoju prvú prednášku. Mnohí ma už vopred varovali, že môžem počítať aj s posmechom. Moje vnútorné presvedčenie však bolo také silné, a ubezpečovala ma v tom aj podpora mojich priateľov, že mi bolo ľahostajné, koľkí poslucháči ma vysmejú. Pre mňa platilo iba jedno: keď tieto z prírody získané poznatky zaujmú čo i len jednu osobu, zostanú živé dávne vedomosti, ktoré sa po stáročia zachovávali ústnym podaním, ďalším skúšaním a aplikovaním a ktoré práve dnes môžu mať pre nás a pre celý svet nesmiernu cenu.

Úspech prvej prednášky ma povzbudil pokračovať v tejto činnosti. Teraz, po mnohých prednáškach dávam svoje poznatky do písomnej podoby. Teší ma najmä záujem, ktorý mnohí ľudia prejavujú o vedomosti o mesačných rytmoch. Aj keď som spočiatku stretala mnoho neveriacich ľudí, už po krátkom čase došlo k nebývalému záujmu. V súčasnosti využívajú vo svojom povolaní poznatky o „správnom okamihu“ dokonca aj mnohí lekári a podnikatelia. Venovať pozornosť mesačným fázam nie je pre mňa nič nové, ale teší ma, že dnes mnohí ľudia opäť nadviažujú dôveru v tieto poznatky z dávnych čias.

Mojím želaním je, aby ste si, pokiaľ v tom nájdete záľubu, poznatky o javoch, ktoré vás sprevádzajú po celý život, osvojili natoľko, aby ste sa nemuseli stále znovu pozerať do príručiek a tabuliek – aby šlo o vedomosti, ktoré vám vojdú do krvi a ktoré budete môcť ďalej odovzdávať svojim deťom ako odrazový mostík na získavanie vlastných poznatkov. Hoci ste na rozdiel odo mňa nevyrastali s týmito poznatkami, dostávate touto knihou príležitosť začať si na základe teórie zhromažďovať aj vlastné skúsenosti – a to je väčšia pomoc ako tisíce knižných príkladov. Po niekoľkých pokusoch vám už tieto poznatky nebudú také cudzie a čoskoro zbadáte, že vám ide všetko ľahšie.

Táto kniha vznikla v úzkej spolupráci s Thomasom Poppem. Želala by som si, aby bola prospešná všetkým čitateľom nakloneným jej myšlienke, aby im uľahčila niektoré činnosti a poslúžila im ako pomocný sprievodca v mnohých životných situáciách.

Johanna Paunggerová

Veľké dobrodružstvá sa niekedy začínajú malými, nenápadnými javmi – napríklad zazvonením telefónu.

„Počúvaj, zoznámil som sa s istou pani, ktorá by ťa iste zaujala. Možno by ste spolu napísali knihu. Volá sa Johanna Paunggerová. Rozprával som jej o tebe a rada by sa s tebou zoznámila...“

„Napísať knihu? O čom?“ odpovedal som mierne podráždene, pretože som sa práve pasoval s istou nezaujímavou knihou a strácal som inšpiráciu.

„Počkaj, to sa nedá tak ľahko vysvetliť.“

Ešte aj to!

Lenže ako človek od prírody zvedavý, prisvedčil som. Vtedy som ešte ani netušil, čo z toho môže vziť.

Mnohé udalosti a skúsenosti v mojom živote si zasluhujú prívlastky „mimoriadne, zriedkavé, povznášajúce, obohacujúce“, ale stretnutie s pani Paunggerovou nezapadalo do nijakej z týchto kategórií. Kvalita nášho stretnutia bola pre mňa natoľko nová, že som si nevedel predstaviť nijaké meradlo, podľa ktorého by som ju zaradil do niektorého kútika svojho myslenia a pocitov.

Pritom sa nestalo nič neobyčajné ani prekvapujúce. Stretli sme sa v malej lesnej kaviarničke, rozprávali sme sa iba stručne o téme zamýšľanej knihy. Na prekonanie počiatočného odstupu sme si vzájomne vymieňali zdvorilosti a anekdoty a filozofovali sme o všeličom. Pani Paunggerová povedala, že prečítala jednu z mojich kníh a má pocit, že som ten pravý, s kým by rada spolupracovala na spísaní dávnych poznatkov. Rozprávala mi o svojom domove v Tirolsku, o svojom detstve vo vrchárskej rodine s desiatimi deťmi, o svojom presídlení do Mníchova – pritom sa vždy znova, akoby mimochodom, objavovali zmienky o osobitných vedomostiach, ktoré sú v jej rodnom kraji ešte veľmi rozšírené a ktoré získala od

svojho starého otca. Šlo o poznatky týkajúce sa mesačných rytmov a ich vplyvu na prírodu, na človeka, zvieratá a rastliny.

V pamäti mi utkvela jedna zo zaujímavých príhod, ktorá objasňuje jej učňovské roky u starého otca. Rozprávala mi, že dlhé roky učenia plynuli takmer bez slov – spočívali iba v pozeraní, pozorovaní, dotýkaní, prežívaní a poznávaní. Jedného dňa sa však predsa len na niečo spýtala, tuším to bolo v súvislosti so zberom určitej liečivej byliny. Starý otec jej odpovedal: „Len sa dobre pozeraj!“

Nasledovalo mnoho ďalších stretnutí s pani Paunggerovou a trvalo to ešte dlho, kým sme nadobudli istotu, že dozrel čas, aby sme sa pustili do písania knihy. Navzájom sme sa spoznali a získali sme k sebe vzájomnú dôveru. Jej prednášky navštevovalo stále viac ľudí, ktorí sa začali zaujímať o dávne poznatky o mesačných rytmoch a naliehali na ňu, aby všetko napísala. Táto kniha je výsledkom našej spoločnej harmonickej tímovej práce, ktorú dnes môžem označiť za šťastnú. Pani Paunggerová prispela svojimi vedomosťami a skúsenosťami, ja zasa svojím perom a svojimi poznatkami. Iba na niekoľkých miestach knihy nájdete krátke, v prvej osobe písané pasáže, ktoré sprostredkujú výlučne osobné zážitky a skúsenosti pani Paunggerovej alebo moje.

Dokonca aj samo písanie sa pre mňa stalo pozoruhodným učebným procesom. Spočiatku som zabudol na staré príslovie, že „oduševnenie je pre učiaceho sa to isté ako spánok pre poľovníka“. Postupne som si však uvedomoval, že Johanna Paunggerová nechce nič dokazovať a nikoho poučať, že jej poznatky nepotrebujú nijaké vysvetľovanie, pretože sa dokazujú výlučne samy sebou. Jej najdôležitejšou snahou je však nevnučovať čitateľovi presvedčenie, že získal opäť patentovaný recept ani že našiel všeliek, ktorý ho zbaví všetkých problémov. Ani dodržiavanie „správneho okamihu“ nepomáha v období,

keď nie je v súlade s vlastným myslením a postojom. Táto podporná barla, totiž vštepovanie si pravidiel a zákonov do pamäti, spĺňa vlastne jediný účel – opierať sa o ňu, keď ju potrebujeme, a odhodiť ju, keď už je zbytočná. Nadobudnuté poznatky by mali vojsť do krvi a mali by viesť k ostrážitosti voči sebe aj voči svojmu okoliu. Denný styk a experimentovanie s týmito pravidlami zbys-truje našu pozornosť voči javom, ktoré nás obklopujú, a dáva nám spoznať také súvislosti dôležité pre náš život, ktoré nám napokon pomáhajú viac než samotné pravidlá.

V dávnych časoch bolo najdôležitejšou povinnosťou odborníka, či už remeselníka, alebo filozofa, aby zodpovedne odovzdával ďalej svoje vedomosti (nie predstavy, domnienky, názory a presvedčenia). O čosi také ide aj tu – ponúkame tu celý komplex poznatkov o mesačných rytmoch, pochopiteľne, v miere, v akej bolo možné zachytiť ho v písomnej podobe. Sú to mnohostranné rady a návody. Majú vzťah k takmer všetkým dôležitým oblastiam nášho každodenného života – od liečiteľstva cez domácnosť a výživu až po prácu v záhrade a na poli či oddych.

Trpezlivosť je jediná cena, ktorú musíte zaplatiť, aby táto kniha bola pre vás prínosom. Potom sa kniha môže skutočne stať základným kameňom iného, lepšieho sveta.

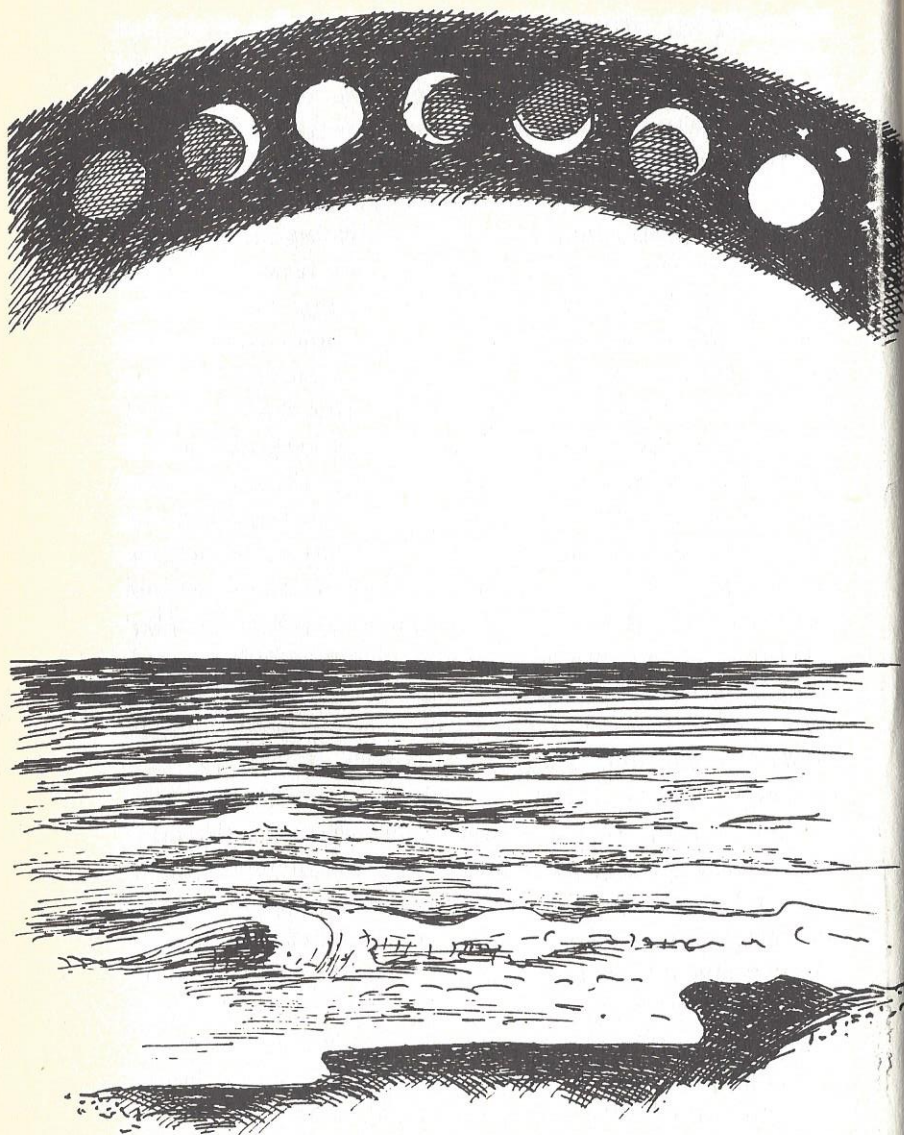
Thomas Poppe

Poznámka slovenského vydavateľa

Nechceme sa tváriť, že vydávame knihu vedeckej hodnoty. Jej osobité čaro spočíva v úcte k tirolskému roľníckemu folklóru, v ktorom sa – tak ako v každom inom – pôvabne prelína hlboké poznanie zákonitostí prírody s dohadmi, pranostikami, s ťažko uveriteľnými, ba priam nedokázateľnými pravdami ľudovej múdrosti, dokonca i poverami. Autori brali s vážnosťou jedno i druhé. Nepredstavujeme si, že by naši čitatelia prijali všetky tvrdenia v knihe bez výhrad. Napokon, aj autorka nás ubezpečuje, že jej kniha nie je nijakým súborom dogmatických téz, ale iba návodom na hľadanie vlastných poznatkov. Berme teda všetko tak, ako je to podané: zafixujme si to cenné a pousmejme sa nad neuveriteľným. Autorkin varovný prst nám pripomína, že súčasné generácie ľudstva sa vzdávajú úcty voči prírode, ignorujú závislosť od nej a bezohľadným postojom k Matke Zemi – našej živiteľke – vlastne negujú možné pozitívne vplyvy subtilných mesačných síl. Ničenie prírodných zdrojov, vyrubovanie dažďových pralesov – zelených pľúc Zeme, devastácia životného prostredia, likvidácia mnohých rastlinných a živočíšnych druhov, to sú len náhodne vybrané príklady prehreškov voči prírode. Nie je v silách človeka, aby ovládol prírodné zákony. Pani Paunggerová nás učí žiť s prírodou v harmonickej jednote. Čerpajme preto z bohatstva dochovaných poznatkov a pokúsme sa hľadať obdobné domáce ponaučenia o zákonitostiach prírodných rytmov: sú v nich predsa ukryté stáročné poznatky našich predkov, ktorí museli žiť v súlade s prírodou, aby vôbec prežili. V tom môžeme hľadať prínos knihy. Náš vyspelý čitateľ sám rozozná hranicu medzi serióznym a naivným. Môže si vybrať to pozitívne a pokrútiť hlavou nad ťažko pochopiteľným, a preto sa v ďalšom texte zdržiavame akýchkoľvek komentárov.

Media klub

1.

Sedem impulzov Mesiaca

*Je také príjemné skúmať súčasne prírodu
aj seba samého,
robiť to bez násilia voči prírode
i bez násilia voči vlastnej duši, jedno
i druhé však privádzať pokojným
vzájomným pôsobením do rovnováhy.*

(Goethe)

Minulosť a súčasnosť

Ked' človek chcel prežiť, musel tisícročia žiť v stálom súlade s mnohorakými rytmami prírody. Bdelým okom pozoroval a citlivo vnímal nevyhnutnosti, spočiatku bez toho, že by sa spytaval na ich príčinu. Napríklad Eskimáci žijú v krajine večného ľadu v tých najtvrdších životných podmienkach, aké si len vieme predstaviť. Ich jazyk obsahuje štyridsať rôznych výrazov pre „sneh“, pretože sa naučili rozoznávať štyridsať rôznych stavov vločiek mrznúcej vody. Donútili ich k tomu nehostinné klimatické pomery. Z týchto štyridsiatich druhov ľadu a snehu sú iba dva vhodné na stavbu iglu, niekdajších eskimáckych príbytkov.

Človek pozorne sledoval nielen javy, ale aj vzájomné pôsobenie medzi ich daným stavom a časovou obmedzenosťou jeho výskytu – jeho koreláciu s denným, mesačným a ročným obdobím, polohou Slnka, Mesiaca a hviezd. Mnohé archeologicky významné stavby staroveku svedčia o tom, aký dôležitý význam pripisovali naši predkovia

presnému pozorovaniu hviezd a výpočtom ich dráh. Nerobili to však kvôli samoučelnému poznaniu, ale z potreby dosiahnuť čo najväčšie využitie poznatkov o vplyvoch vtedajších hviezdnych konštelácií. Kalendáre, ktoré vypočítali a zostavili podľa pohybov Mesiaca a Slnka, slúžili na predpovedanie určitých síl v budúcnosti – impulzov, ktoré pôsobili na prírodu, človeka a na zvieratá len v určitých časových obdobiach, a potom sa v pravidelných intervaloch vracali. Boli to najmä sily, ktoré v súlade s obehom Mesiaca ovplyvňovali všetok život, ktoré spolupôsobili na úspech alebo neúspech lovu a žatvy, na uskladňovanie úrody a liečenie rán alebo chorôb.

Prírodovedec Charles Darwin preto vo svojom klasickom diele „O pôvode človeka“ prevzal také poznatky, ku ktorým sa dopracovali nespočítateľné generácie pred ním a ktoré boli pre nich veľmi užitočné: „Človek, podobne ako cicavce, vtáky, a dokonca aj hmyz, podlieha určitým tajuplným zákonitostiam, podľa ktorých niektoré normálne procesy, ako ťarchavosť, rast a dozrievanie rastlín či priebeh určitých chorôb, závisia priamo od *mesačných fáz*.“

Zbystrené zmysly, bdelosť, schopnosť vnímať a dokonalé pozorovanie prírody, sveta zvierat i rastlín urobili z našich predkov „znalcov správneho okamihu“.

Časom začali byť človeku jasné viaceré skutočnosti:

- Mnohé prírodné javy, ako napr. príliv a odliv, pôrody, poveternostné úkazy, ženský cyklus a mnohé iné súvisia bezprostredne s obiehaním Mesiaca.
- Mnohé zvieratá sa v svojom konaní riadia postavením Mesiaca, napr. vtáky vyhľadávajú materiál na stavbu hniezda iba v určitom čase, takže im hniezda po daždi rýchlo obsychajú.

● Pôsobenie a úspech množstva každodenných i menej častých aktivít – ako napr. stínanie stromov, varenie, jedenie, strihanie vlasov, práce v záhrade, hnojenie, pranie, užívanie liekov, operácie a mnohé iné – sú podriadené rytmom prírody.

● Operácie a podávanie liekov, vykonané v určité dni, sa ukázali niekedy ako veľmi úspešné, v iné dni ako zbytočné, alebo dokonca škodlivé – často bez ohľadu na dávkovanie a kvalitu lieku a umenie liečiteľa.

● Na rastliny a ich časti pôsobia zo dňa na deň rozdielne energie, ktorých znalosť je pre úspešný osev, pestovanie a zber plodov rozhodujúca; liečivé byliny, nazbierané v rôznych obdobiach, obsahujú nerovnaké množstvo účinných látok.

Môžeme to zhrnúť do jedinej vety: Úspech určitého zámeru závisí nielen od vlastných schopností a pomocných prostriedkov, ale v rozhodujúcej miere aj od správneho okamihu príslušného konania.

* * *

Naši prapredkovia sa, pochopiteľne, usilovali o to, aby svoje vedomosti a poznatky odovzdávali svojim deťom. To si vyžadovalo pomenovať pozorované javy výstižnými, ľahko zapamätateľnými menami, a najmä usporiadať ich do prehľadného systému, ktorý by vždy a všade umožňoval opis týchto síl a poskytoval najmä možnosť predpovedať očakávané vplyvy v budúcnosti. Bolo preto treba vynájsť celkom osobitný spôsob merania času.

Slnko, Mesiac a hviezdy, tento prírodou daný vonkajší rámec, sa núkali ako takpovediac „ručičky a ciferník“ takýchto hodín z prostého dôvodu: hlavným znakom rytmu

je pravidelné opakovanie. Keď napríklad človek spozoroval, že najpriaznivejší čas na sejbu určitej plodiny trvá v každom mesiaci zhruba dva až tri dni a že pritom Mesiac zaujíma polohu medzi tými istými hviezdami, potom sa tu núkala možnosť spojiť príslušné hviezdy do určitého „hviezdného obrazca“ a prisúdiť tejto hviezdnej konštelácii (súhvezdiu) názov, ktorým sa bude výstižne charakterizovať osobitosť príslušného pôsobiaceho vplyvu. Súhvezdia sa tak stali akýmisi číslami na ciferníku hodín hviezdnej oblohy.

Naši predkovia identifikovali zhruba dvanásť silových impulzov, každý s rozdielnym charakterom a pôsobením. Komplex súhvezdí, ktorými prejde Slnko (v priebehu roka) a Mesiac (v priebehu mesiaca), dostal názov zvieratník. Jeho 12 súhvezdí nesie tieto mená: Baran, Býk, Blíženci, Rak, Lev, Panna, Váhy, Škorpión, Strelec, Kozorožec, Vodnár a Ryby.

Človek si vytvoril „hviezdne hodiny“, z ktorých vedel vyčítať, aké vplyvy práve prevládajú, s akými môže počítať a aké priaznivé či obmedzujúce vplyvy by mohla jeho zámerom priniesť budúcnosť. Veľa kalendárov sa v minulosti riadilo pohybom Mesiaca, pretože sily naznačované a očakávané podľa postavenia Mesiaca v zvieratníku mali v každodennom živote ľudí oveľa väčší význam než sily vyvolané postavením Slnka. Možno viete, že ešte aj dnes termíny niektorých sviatkov závisia od postavenia Mesiaca, napríklad Veľká noc sa od konca 2. storočia nášho letopočtu oslavuje vždy v prvú nedeľu po prvom jarnom splne (teda po splne prichádzajúcom po jarnej rovnodennosti).

Koncom 19. storočia upadli vedomosti o týchto zvláštnych rytmoch prírody dosť náhle do zabudnutia. Možno sa tak stalo aj preto, lebo každá systemizácia prináša v sebe akýsi druh uspávacieho prostriedku. Keď mi ho-

dinky ukazujú poludnie cifrou 12, nemusím sa už pozerieť, ako vysoko je Slnko. Keď už nehrá nijakú úlohu priame vnímanie impulzov a síl určujúcich charakter dňa, strácajú rýchlo svoju platnosť všetky pravidlá a zákonitosti majúce pôvod v týchto silách.

Hlavným dôvodom, prečo sme sa vzdali týchto poznatkov je však to, že moderná technika a medicína nám slúbila „rýchle“ riešenie všetkých našich každodenných problémov. Vo veľmi krátkom čase sa im podarilo vstúpiť nám ilúziu, že tieto sľuby vedú aj dodržať. Odrazu bolo zbytočné pozorovať a všimnúť si prírodné rytmy, a tak tieto dávne poznatky prežívajú iba v niektorých oblastiach.

Mladí roľníci, lesníci a záhradníci „modernej doby“ sa vysmievali svojim rodičom a starým rodičom, hovorili o poverách a začali sa spoliehať takmer výhradne na prehnané používanie strojovej techniky, umelých hnojív a pesticídov. Domnievali sa, že môžu ignorovať poznatky svojich predkov o správnom čase určitého konania, a dlho sa zdalo, že vzrastajúce výnosy im dávajú zapravdu. Tak stratili kontakt s prírodou a začali, spočiatku nevedomky, spolupôbiť na ničení životného prostredia, za stálej podpory priemyslu, ktorý dokázal hodnoverne udržiavať dôveru ľudí, že toto je cesta, ktorou možno riešiť všetky problémy. Sotvarkto môže dnes zatvárať oči nad veľkou cenou, ktorú sme museli zaplatiť za zanedbávanie prírodných rytmov a zákonitostí – výnosy klesajú a škodcom sa darí, pretože pôda je vyčerpaná a nemá možnosť brániť sa a regenerovať. Používanie pesticídov sa za obdobie niekoľkých desaťročí znásobilo bez výrazného pozitívneho účinku. Kvalita našej úrody o tom hovorí jasnou rečou.

Pokrok chémie a farmakológie zvädzal lekárov k presvedčeniu, že môžu beztrešne pohrdnúť striedaním rytmov a životom ako celkom. Rýchle odstránenie bolesti a sym-

ptómov sa už považovalo za „terapeutický úspech“, výskum príčin a prevencia, trpezlivosť a ochota dlhodobo „spolupracovať“ s pacientom ustúpili do pozadia. Pritom však súlad poznatkov o mesačných rytmoch je síce súčasnými vedeckými metódami dokázateľný, ale ťažko zdôvodniteľný. Otázka „prečo“ musí predbežne zostať nezodpovedaná. V priamočarom myslení väčšiny vedcov je to legitímny dôvod ignorovať všetko ako celok.

A my všetci, ktorí s ľahkým srdcom zanedbávame poznatky o prírodných rytmoch, konáme tak sčasti preto, lebo sme krátkodobé pohodlie pozdvihli na najvyššie dobro, za cenu rozumu, miery a zmyslu. Domnievame sa, že vieme všetko predbehnúť, dokonca aj prírodu, pritom však predbiehame sami seba. V pekelnom tempe našich čias sa stále ponáhľame z minulosti do budúcnosti. Okamih prítomnosti – ten jediný bod, v ktorom prežívame svoj život – nám uniká.

„Človek je čím ďalej tým viac závislý od poskytovaných služieb, ktoré nedokáže ovplyvniť, a od odborníkov, ktorí mu radia a predpisujú, ako má žiť. Pod tlakom predpisov a rád zanikajú normálne vrodené schopnosti, človek prestáva byť samostatný, je závislý ako dieťa a taký môže, ba musí zostať. Nedôveruje sám sebe, ani budúcnosti a ani samoregulačným silám života.“

Ricarda Winterswylová, Süddeutsche Zeitung,
20. 4. 1991

Prírodné rytmy, ktoré od vekov platili a platia, ignorujeme aj z toho najjednoduchšieho dôvodu: *nepoznáme ich*. Možno, že patríte k tým priekopníkom, ktorí chcú tieto poznatky znovu nadobudnúť, pomaly a postupne, bez zhonu a náhlenia. Vôbec totiž nie je neskoro začať oživovať toto prastaré umenie. Čaká iba na ľudí, ktorí nehľadajú výhovorku v tom, „že človek predsa sám nič ne-

zmôže“, aj keď v súčasnosti celkové dianie naozaj nasvedčuje tomu, že jedinec nemá podstatný vplyv na ozdravenie nášho životného prostredia. Zaváži však každý, dokonca aj ten „malý“ počin, niekedy oveľa viac ako veľké gestá a predovšetkým veľké slová.

V tejto knihe si budeme všimáť sedem rôznych „stavov“ Mesiaca:

nový Mesiac (nov)

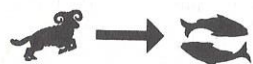
dorastajúci Mesiac

spln

ubúdajúci („cúvajúci“) Mesiac

postavenie Mesiaca
v znameniach zvieratníka

vzostupný Mesiac

zostupný Mesiac

Všetky pravidlá a zákonitosti uvedené v tejto knihe pramenia výlučne z osobného poznania a vlastných zážitkov. Nijaké poznanie nemá pôvod iba v ústnom podaní, nič nespočíva na domnienkach alebo na presvedčení. V prírode zaiste existuje ešte mnoho ďalších rytmov a pôsobiacich činiteľov, napríklad v súvislosti s ľudskými biorytmami, s aktivitou slnečných škvrn, s vesmírnym žiarením, pozemským vyžarovaním a podobnými javmi.

Ešte ani dnes nevieme s konečnou platnosťou odpovedať na otázku, či Mesiaca a jeho konštelácia na hviezdnej oblohe má na pozemské dianie priamy fyzikálny vplyv, alebo či momentálne postavenia Mesiaca a hviezd plnia, ako sme už naznačili, iba funkciu hodinových ručičiek, ktoré ukazujú alebo ohlasujú pozorovaný vplyv ešte vyššej zákonitosti.

Ten, kto sa vyzná v astronómii a dokáže na hviezdnej oblohe rozpoznať jednotlivé súhvezdia zvieratníka, musí, azda i s prekvapením zistiť, že „skutočné“ postavenie Slnka a Mesiaca sa trochu líši od údajov uvádzaných v kalendári. Dokonca až natoľko, že keď sa napr. Mesiaca nachádza ešte len v súhvezdí Barana, kalendár už udáva vplyv znamenia Býka. Verte však kalendárom, ktoré udávajú polohu astrologickú na rozdiel od pravej polohy astronomickej. Tento rozdiel majú na svedomí určité odchýlky dráh Slnka, Mesiaca a hviezd v perióde 26 000 rokov, spôsobené periodickou výchyľkou rotácie zemskej osi (precesia). Vplyv znamení zvieratníka sa preto nepočíta podľa skutočného postavenia Mesiaca, ale odvodzuje sa od „jarného bodu“, od okamihu jarnej rovnodennosti 21. marca. Aj naša skúsenosť dokazuje, že tieto výpočty na identifikáciu vplyvov sú správne, pretože keď sa Mesiaca nachádza v skutočnosti v súhvezdí Rýb, prevláda už astrologický silový impulz, ktorému dali naši predkovia názov „Baran“.

Podklady pre výpočty tohto druhu sú veľmi komplexné a v našej knihe nemáme dost priestoru na presné odhalenie súvislostí. Radi by sme vás preto odkázali na obšiahlu odbornú astronomickú literatúru.

Nezrovnalosti medzi skutočným a kalendárnym postavením Mesiaca možno azda pokladať za dôkaz možných vplyvov mesačných rytmov, pretože samotné hviezdne konštelácie, s hviezdami vzdialenými od nás i od seba navzájom odlišne, a pritom miliardy svetelných rokov, nehrajú pri poznávaní a využívaní dvanástich silových impulzov nijakú úlohu. Uvedieme si príklad: ten, kto by chcel prísť na koreň vzájomnej súvislosti medzi postavením Mesiaca a charakterom pôsobenia jeho impulzov na Zem, musel by si všímať aj rezonančné fenomény, vznikajúce krúžením a kolísaním Mesiaca, Zeme a planét okolo Slnka asi tak, ako keby chcel študovať viacdimenzionálny hudobný nástroj, ktorý by súčasne vydával dvanásť zreteľne od seba odlišiteľných tónov.

„To, aký význam má rezonancia, t. j. chvenie nejakého telesa, vyvolané kmitaním vysielaným z iného telesa, som postrehol už ako chlapec v predškolskom veku. Pri hre v záhrade blízko prázdnej pozinkovanej kúpacej vane som zrazu niekoľko minút počul znieť tichú hudbu a vzápätí hlásateľa čítajúceho správy. Tóny vychádzali z vane, a keď som sa jej dotkol, prestali. Vaňa bola za určitých podmienok naladená na ten istý kmitočet ako blízky rozhlasový vysielateľ. Vaňa prijímala kmity a zosilňovala ich natoľko, že ich bolo počuť.“

Sily a ich pôsobenie na človeka, zviera alebo rastlinu, nezávisle od príčiny, sú dokázateľné v každom čase na základe skúseností. Skúmanie príčin musí v súčasnosti ešte zápasiť s dohadmi, názormi alebo presvedčovaním, nepotrvá to však večne. Už oddávna sa tradujú príslovia, ako

napr.: „Znamenie Kozorožca pôsobí na kolená“ alebo „Spln ovplyvňuje psychiku“. Tento spôsob vyjadrovania sme v knihe pre jednoduchosť zachovali.

Nov

Mesiace nám pri svojom asi 28-dňovom obehu okolo Zeme nastavuje stále tú istú stranu – tú, ktorá sa nám zjaví v celej svojej nádhere iba pri splne. V astronomickej terminológii sa takýto strnulý pohyb obežnice okolo iného nebeského telesa nazýva „viazaná rotácia“. Ak sa Mesiace nachádza pri pohľade zo zemského povrchu medzi Zemou a Slnkom, potom je celá jeho privrátená strana pohrúžená do tieňa. Vtedy ho nevieme na oblohe objaviť a na Zemi vládne **nov** (nový Mesiac, v staroveku nazývaný aj „mŕtvy mesiac“).

Dôležitým poznatkom je, že Mesiac sa v tom čase nachádza dva až tri dni v tom istom znamení zvieratníka ako Slnko. Pochopíme to, keď si uvedomíme, že Mesiac v nove sa nachádza najbližšie k Slnku, takže Slnko, Mesiac a pozorovateľ na Zemi ležia takmer na spojnici. Nov sa preto v marci nachádza vždy približne v znamení Rýb, v auguste vždy v znamení Leva atď.

Toto pravidlo si treba zapamätať, keď chceme približne určiť, v ktorom znamení sa Mesiac práve nachádza. Zapamätajte si: Mesiac sa zdržiava vždy dva až tri dni v jednom zvieratníkovom znamení. Pri splne nasledujúcim po marcovom nove prejde práve polovicu zvieratníkového kruhu, čiže postúpi o šesť znamení zvieratníka, a preto sa po štrnástich dňoch bude nachádzať v znamení Panny alebo Váh. Tento princíp sa dá uplatniť na všetky ďalšie mesiace v roku.

Mesačný nov sa v kalendároch zvyčajne zobrazuje ako čierny kotúčik. Vtedy prevláda krátke obdobie mimoriadnych vplyvov na ľudí, zvieratá aj rastliny. Kto sa napríklad v tom čase celý deň postí, predchádza mnohým chorobám, pretože detoxikačná schopnosť tela dosahuje svoj vrchol. Ak sa chcete zbaviť zlých návykov, je na to tento deň ako stvorený. Choré stromy sa po reze v tomto dni zotavujú, zem začína naberať dych.

Impulzy v dňoch počas novu nepociťujeme tak bezprostredne silno ako impulzy pri splne, pretože zmena polarizácie síl od ubúdajúceho k dorastajúcemu Mesiacu neprebíha tak náhle ako v opačnom prípade pri splne.

Dorastajúci Mesiac

Už niekoľko hodín po nove sa začne ukazovať k Zemi privrátená strana Mesiacu, postupujúca na povrchu Mesiacu sprava doľava. Objaví sa úzky kosáčik a **dorastajúci Mesiac** so svojimi zvláštnymi vplyvmi, ktorý potom pokračuje vo svojom pohybe oblohou i vo vlastnom dorastaní. Asi šesťdňová cesta až po polmesiac sa nazýva aj 1. štvrť a úsek dráhy až po spln po asi 13-tich dňoch je 2. štvrť.

Všetko, čo treba dodať telu, čo pôsobí na jeho stavbu a posilnenie, má počas dvoch týždňov dvojnásobnú účinnosť. Naproti tomu čím viac Mesiac dorastá, tým nepriaznivejšie môže prebiehať liečenie rán a pooperačných stavov. Ani bielizeň nebude pri použití rovnakého množstva pracného prášku taká čistá ako pri ubúdajúcom Mesiaci. V čase dorastajúceho Mesiacu a splnu sa rodí viac detí.

Spln

Mesiace už završil polovicu svojej dráhy okolo Zeme a jeho k nám privrátená strana je v **splne** – vidíme ju ako jasne svietiaci kotúč na oblohe. Pri pohľade od Slnka by sa teraz Mesiace ukrýval za Zemou. Spln sa v kalendároch vyznačuje bielym kotúčikom.

Aj v priebehu niekoľkých hodín splnu badať pôsobenie zreteľnej sily na ľudí, zvieratá i rastliny na Zemi, pričom zmenu smeru mesačných impulzov z dorastajúceho Mesiaca na ubúdajúci pociťujeme silnejšie ako zmenu polarity síl pri nove. Námesačníci sa v spánku prechádzajú, rany vtedy silnejšie krvácajú, liečivé byliny nazbierané v ten deň majú vyššiu účinnosť, rez stromov môže spôsobiť ich vyschnutie, policajné revíry posilňujú posádky, pretože v tom čase býva pravidelne väčší nárast násilných činov a dopravných nehôd, a aj pôrodné asistentky si plánujú služby navyše.

Ubúdajúci Mesiace

Mesiace pomaly putuje ďalej, zatienená strana zreteľne odkrajuje z jasného kotúča sprava doľava, začína sa asi 13-dňová fáza **ubúdajúceho Mesiaca** (3. a 4. štvrt). (Zámerne sa vyhýbame termínu „cúvajúci“, zavedenému vďaka tvaru stenčujúceho sa „C“; urobili sme tak pre istotu, aby si čitateľ menej erudovaný v astronómii náhodou nepredstavoval obrat v dráhe nášho súputníka.) Znova môžeme ďakovať našim predkom za odhalenie mimoriadnych vplyvov tohto obdobia. Operácie sa lepšie podaria ako inokedy, takmer všetky domáce práce idú ľahšie odruky, dokonca aj ten, kto sa v tomto období viac prejedá, nepriberá tak rýchlo. Na niektoré práce v záhrade a na poli je toto obdobie vhodnejšie (napr. sejba a vysádzanie koreňovej zeleniny), na iné pôsobí zasa skôr nepriaznivo (napr. šlachtenie ovocných drevín).

Mesiace v zvieratníku →

Pri pohybe Zeme okolo Slnka v priebehu roka sa Slnko pri pohľade zo Zeme premieta asi každé štyri týždne do jedného zo spomínaných dvanástich súhvezdí zvieratníka. Rovnakými znameniami zvieratníka prejde Mesiace počas svojej približne 28-dňovej dráhy okolo Zeme, pričom v každom znamení sa zdrží iba asi dva a pol dňa.

Dvanásť rozličných síl súvisiacich s postavením Mesiaca vo zvieratníku môžeme iba zriedka pociťovať tak bezprostredne ako účinky splnu. Ich vplyv na rastliny, zvieratá a ľudí sa však dá jednoznačne zbadávať – ako účinok na telesný stav a zdravie. Pôsobenie síl sa prejavuje aj v záhradách a v poľnohospodárstve (výnosy plodín, boj s burinou, hnojenie). Krátke obdobie postavenia Mesiaca v Panne (živel: zem) sa napríklad považuje v rastlinnej ríši za „dni koreňov“ (charakteristiku dní a zodpovedajúcich živlov pozri ďalej na s. 38). Opatrenia na podporu rastu koreňovej sústavy sú po tieto dva až tri dni účinnejšie a majú väčšiu nádej na úspech ako inokedy.

V minulosti sa najmä v liečiteľstve svedomite uplatňovali poznatky o súvisi medzi postavením Mesiaca a priebehom choroby. Hippokrates, najvyššia autorita všetkých lekárov, si uvedomoval účinok mesačných síl a svojich žiakov jednoznačne poučal: „Kto sa venuje medicíne bez toho, aby bral na vedomie pohyb hviezd, ten je blázon.“ A ďalej: „Nedotýkaj sa kovom časti tela ovládanej znamením, ktorým práve prechádza Mesiace.“

U ľudí pôsobí dané postavenie Mesiaca vo zvieratníku svojimi špecifickými vplyvmi na rôzne časti tela a vnútorné orgány. Obvykle sa hovorí, že každú telesnú „zónu“ ovláda určité zvieratníkové znamenie. Presné súvislosti

môžete nájsť v prehľadnej tabuľke na konci tejto kapitoly (s. 38).

Naši predkovia, zbehlí v liečiteľstve, objavili nasledujúci princíp:

Všetko, čo robíme pre dobro určitej telesnej zóny, ovládanej zvieratníkovým znamením, ktorým práve prechádza Mesiac, pôsobí blahodarnejšie ako v iné dni. Výnimkou sú chirurgické zákroky.

Všetko, čo mimoriadne zaťažuje telesnú zónu, ovládanú zvieratníkovým znamením, ktorým práve prechádza Mesiac, pôsobí nepriaznivejšie, ba škodlivejšie ako v iné dni.

Chirurgických zásahov na príslušnom orgáne alebo časti tela sa v tom čase treba, pokiaľ možno, vyvarovať. Nevyhnutné operácie podliehajú vyšším zákonitostiam.

Ak príslušným znamením prechádza dorastajúci Mesiac, sú všetky opatrenia na prísun životne dôležitých stavebných látok pre zodpovedajúce orgány, ovládané daným znamením, oveľa účinnejšie ako pri ubúdajúcom Mesiaci. Pri ubúdaní Mesiaca dosahujú väčšiu účinnosť všetky opatrenia, ktoré odbremeňujú príslušné ovládané orgány a zbavujú ich toxických látok.

Chirurgické zákroky sú iba zdanlivo výnimkou z týchto pravidiel. Slúžia síce v konečnom dôsledku v prospech príslušného orgánu alebo celého tela, ale v okamihu zákroku a krátko po operácii sú pre orgán zaťaženie. Týmto súvislosťami sa ešte budeme podrobnejšie zaoberať v 2. kapitole.

Vzostupný a zostupný Mesiac

V knihe sa bude často hovoriť o **vzostupných** a **zostupných** silách Mesiaca (niekedy sa používajú aj termíny „nadbiehajúci“ a „podbiehajúci“).

V prvom rade si treba uvedomiť, že vzostupný a zostupný Mesiac nemá nič spoločné s mesačnými fázami, teda s dorastaním a ubúdaním Mesiaca. Pojmy vzostupný a zostupný Mesiac majú súvis s postavením Mesiaca v zvieratníku voči dráhe Slnka (ekliptike) v ročných obdobiach.

Vo všetkých zvieratníkových znameniach, ktorými Slnko prechádza počas roka od zimného slnovratu (21. december) až do letného slnovratu (21. jún) (*od Strelca až po Blížencov*) pôsobí **vzostupná** sila, sila zimy a jari, ktorá signalizuje postupné pribúdanie, expanziu, rast a kvitnutie.

Zostupná sila je naproti tomu príznačná pre znamenia druhého polroka (*od Blížencov po Strelca*). Sú to sily leta a jesene, ktoré poznamenávajú zrenie, žatvu, zánik a ukladanie na odpočinok.

Znamenia Blížencov a Strelca nebývajú v tomto slovnom označení tak presne definované, pretože predstavujú *body zvratu* medzi vzostupnými a zostupnými silami, a preto sa ich pôsobenie nedá jednoznačne priradiť k niektorým z týchto síl. Presné rozlíšenie bude dôležité až pri tej-toj činnosti, na ktorú sa zameriame.

Obidve vlastnosti, „vzostupná“ a „zostupná“, sa uplatňujú aj pri 28-dňovom putovaní Mesiaca zvieratníkom, akoby sme sily jari, leta, jesene a zimy pocítovali aj v priebehu každého jednotlivého mesiaca. Tieto sily prispievajú k individuálnej „charakteristike“ každého znamenia a prejavujú sa podľa mesačnej fázy najmä v záhrade a v prírode, ale aj v liečiteľstve.

Obdobie vzostupného Mesiaca sa označuje aj ako „čas zberu úrody“, znamenia so zostupnou silou ako obdobie „výsadby“, takže v poľnohospodárstve a záhradníctve môžeme popri ostatných rytmoch veľmi dobre využiť aj zohľadňovanie týchto dvoch rozdielnych impulzov. Pri vzostupnom Mesiaci (od Strelca po Blížencov) šťavy vystupujú, ovocie a zelenina dozrieva a naberať šťavu, vývin nadzemných častí rastlín je ovplyvnený veľmi priaznivo. Pri zostupnom Mesiaci (od Blížencov po Strelca) zaťahujú šťavy viac do koreňov a posilňujú tvorbu koreňového systému.

Kedysi si ľudia vytvorili na rozlíšenie oboch impulzov mnemotechnickú pomôcku. Ak je v kalendári Mesiac zaznačený v tvare misky, nastáva jeho vzostupné obdobie, miska sa naplňa – nastal čas zberu úrody. Pri polohe misky hore dnom, pri zostupnom Mesiaci, nastáva čas výsadby.

Ďalšia jednoduchá metóda na zapamätanie toho, ktoré znamenie má vzostupnú silu a ktoré zostupnú si vyžaduje znalosti o telesných zónach ovládaných zvieratníkovými znameniami. Tabuľka na s. 38 vám to uľahčí.

Ak je Mesiac v znamení *Barana* a *Býka*, pôsobia vzostupné sily. Tieto prvé dve znamenia klasicky ponímaného zvieratníka ovládajú horné časti tela, od hlavy cez šíju po plecia. Posledné štyri znamenia, *Strelec* (uzlový bod), *Kozorožec*, *Vodnár* a *Ryby* sú tiež znameniami vzo-

stupných síl a ovládajú dolné končatiny – stehná, kolená, predkolenia a chodidlá. Tieto znamenia zvieratníka pôsobia „smerom von z tela“ hore k pleciam, potom do bokov a od kolien dolu.

„Prostredných“ šesť znamení zvieratníka (od *Blížencov* po *Strelca*) pôsobia „smerom dnu“ do tela a postihuje prevažne vnútorné telesné orgány: hrud', pľúca, pečeň a obličky až po boky.

Kombinované účinky

Opísaných sedem silových impulzov, o ktorých pojednáva táto kapitola (vyjadrujú ich obrázky na s. 23), sa môže čiastočne vzájomne prelínať, posilňovať, zoslabovať a prispievať k preorientovaniu doteraz platných vlastností impulzov.

Napríklad opatrenia na detoxikáciu tela pri postavení ubúdajúceho Mesiaca v zvieratníkovom znamení, v ktorom sa prejavujú zostupné sily sú účinnejšie ako v znamení, v ktorom pôsobia vzostupné sily Mesiaca. (Uvedomte si, že všetky vnútorné orgány, aj tie detoxikované, sú ovládané znaméním so zostupnou silou!)

Ak sa napríklad Mesiac nachádza v znamení *Leva*, čo by veľmi nepriaznivo ovplyvnilo operáciu srdca, mnohonásobne sa zosilní negatívna sila dorastajúceho Mesiaca (pripadá to na obdobie od februára do augusta). Naproti tomu prostriedok na posilnenie srdca, podaný v znamení, v ktorom sa prejavuje *vzostupná sila dorastajúceho Mesiaca*, je účinnejší ako ten istý prostriedok naordinovaný *pri ubúdajúcom Mesiaci v znamení so zostupnou silou*.

Štúdium nasledujúcich rytmov a vyvodenie zodpovedajúcich záverov prenechávame priekopníkom medzi čitateľmi, najmä lekárom a liečiteľom.

Spoznala som už osobne niekoľko lekárov a liečiteľov, ktorí zbierajú skúsenosti s využívaním týchto rytmov. Pomocou tejto metódy a malou zmenou postoja voči pacientovi by sa mohli často zmierniť práve vleklé choroby. Na to treba veľa trpezlivosti a dlhého pozorovania. Do našich uponáhľaných čias sa však nič z toho akosi nehodí.

Mesačné fázy pripadajúce na mesačné zvieratníkové znamenia

Znamenie	Dorastajúci Mesiac	Ubúdajúci Mesiac
Baran	október až apríl	apríl až október
Býk	november až máj	máj až november
Blíženci	december až jún	jún až december
Rak	január až júl	júl až január
Lev	február až august	august až február
Panna	marec až september	september až marec
Váhy	apríl až október	október až apríl
Škorpión	máj až november	november až máj
Strelec	jún až december	december až jún
Kozorožec	júl až január	január až júl
Vodnár	august až február	február až august
Ryby	september až marec	marec až september

Keď sa nechcete stále znova pozeráť do tejto tabuľky, môžete si zapamätať nasledujúce základné pravidlo:

Zvieratníkovým znamením, v ktorom sa práve nachádza **Slnko**, prechádza počnúc týmto mesiacom pol roka ubúdajúci Mesiac a v ďalšom polroku dorastajúci Mesiac – tak napr. v marci: Slnko je v Rybách, nov je tiež v Rybách.

Obzvlášť zaujímavé je nasledujúce pozorovanie: Keď sa skombinujú poznatky o telesných zónach, ovládaných

tým-ktorým znamením zvieratníka, s uvedenými údajmi o ročnom prechode Mesiaca znameniami zvieratníka a s tým súvisiacimi zákonitostami, vyplýva z toho následne, že opatrenia na liečenie určitých orgánov a telesných zón majú v každom polroku odlišné účinky – tieto poznatky sú potvrdené bohatými skúsenosťami.

Príklad: Operácia bedrového kĺbu (zóna bokov je ovládná znamením Váh) vykazuje v mesiacoch október až apríl (v tomto čase je ubúdajúci Mesiac vždy vo Váhach) lepšie výsledky ako v druhej polovici roka, za predpokladu, že zákrok sa nevykoná práve v dňoch Váh.

Keď tento rytmus pochopíme, môžeme uvedený princíp ľahko uplatniť na iné telesné zóny a orgány.

„Takto má každé znamenie zvieratníka, vždy s časovým posunom o jeden mesiac voči predchádzajúcemu znameniu, pol roka podpornú silu na vyplavovanie toxických látok a pol roka silu na prísun telotvorných látok. Tento súvis som objavila tak, že som si vždy poznačila časový údaj, keď nejaké liečebné opatrenie veľmi dobre pomáhalo alebo malo aspoň dobrý účinok. Rovnako si poznamenávam, keď nejaký mimoriadne „dobrý“ prostriedok, podaný v priaznivých mesačných fázach alebo v zodpovedajúcom zvieratníkovom znamení, sa minie predpokladaného účinku. Podľa dlhoročných pozorovaní som došla k záveru, že určité užívanie vedie napríklad rýchlejšie k očakávanému výsledku na jeseň ako na jar, a naopak.“

Jedným z najdôležitejších pravidiel však je vykonávať **podľa možnosti chirurgické zákroky pri ubúdajúcom Mesiaci**, aj keď tento poznatok sotva nájde pochopenie u tých lekárov, ktorí sa s ním ešte nestretli. Nevie sa totiž dosť dobre vtes-

nať do nijakej „vedeckej zásuvky“. Ale veď aj požiadavka, že pred operáciou si treba riadne umyť ruky, potrebovala roky, ba aj desaťročia, než ju uznali za oprávnenú!

Mimoriadne rytmy

V tejto knihe vás oboznámime aj s celkom mimoriadnymi rytmi, pravidlami a mimoriadnymi termínmi, ktoré s postavením Mesiaca očividne nesúvisia. Patria k najzriedkavejším a k najnevysvetliteľnejším veciam medzi nebom a zemou, ktoré sa ani len nepokúsime nejako zdôvodňovať. Ako sa dá vysvetliť, že drevo zoťaté 1. marca po západe slnka nechce horieť?

Verím, že sa nájdú zainteresovaní a zvedaví čitatelia, ktorí raz tieto pozoruhodné zákony preveria. Tieto zákonitosti totiž platia takisto ako všetky ostatné pravidlá.

Okamih dotyku

Mnoho ľudí si kladie otázku: Ako je to možné, že pri určitom priaznivom termíne, napríklad zberu ovocia alebo užitia lieku, sa často dosahuje dlhodobý pozitívny účinok, keď už často krátko potom začne prevládať celkom protikladný negatívny vplyv, ktorý to isté konanie odsúdi takmer na neúspech? Nemôže negatívna energia rušiť tú predošlú pozitívnu?

Ak sa napríklad zemiaky pozbierajú a uskladnia v správnom čase, môžu sa skladovať dlhé mesiace. Keď ich však pozbierame o niekoľko dní skôr alebo neskôr, často sa už po veľmi krátkom čase začnú kaziť.

Odpoveď znie azda trochu tajuplne, zodpovedá však skutočnosti: Rozhodujúcim faktorom je okamih „dotyku“,

časový moment istého konania zameraného na ľudí, zvieratá alebo rastliny.

Ak sa dotknem nejakého živého tvora v prírode v určitom okamihu, či už svojimi myšlienkami, alebo rukami, prostredníctvom svojej vnútornej alebo vonkajšej vôle, prenášam naňho v tomto okamihu jemnú energiu a najmä sily. Tieto sily, charakterizované mesačnými fázami a postavením Mesiaca vo zvieratníku, pôsobia ako zberná šošovka, ktorá sústredí predpokladanú a rozptýlenú energiu do jediného bodu, a dosiahne tak vyššiu účinnosť ako pri rozptýlenom pôsobení.

Tieto sily pôsobia v našom príklade tak silno, že už aj „dotýkanie sa“ *uskladnených zemiakov* má v závislosti od daného okamihu rozdielny účinok. Ak zistíme, že sa nám zemiaky predčasne kazia, pretože sme ich pozbierali v „nesprávnom“ časovom okamihu, dá sa často ešte veľa zachrániť tým, že ich v nejakom *priaznivom dni* preložíme. Naopak niekedy zas zistíme, že správne uskladnené zemiaky sa zrazu začínajú rýchlo kaziť, pretože sme sa ich „dotkli“ a hýbali s nimi v nepriaznivom termíne, napríklad keď sa presýpali či keď sme z nich odoberali na kuchynskú potrebu.

Pre mnohé zdanlivo rozporné každodenné skúsenosti v liečiteľstve, v záhrade a prírode, a aj v domácnosti tu možno nájdete jasnejšie vysvetlenie. Princíp sa dá ľahko aplikovať na všetky pravidlá, s ktorými vás v tejto knihe oboznámime.

Tabuľka zvieratníkových znamení

Nasledujúca tabuľka je dôležitou pomôckou. Podáva nám prehľad rozdielnych impulzov pôsobenia jednotlivých zvieratníkových znamení na zóny nášho tela, na časti

rastlín, kvalitu výživy a pod. Sú v nej znázornené obvyklé symboly zvieratníkových znamení, ktoré vám uľahčia vyhľadávanie a identifikovanie znakov v mesačných kalendároch. Odkopírujte si túto tabuľku a používajte ju ako sprievodcu touto knihou.

Tabuľka lunárnych zvieratníkových znamení

Znamenie zvieratníka	Symbol	Telesná zóna	Organický systém	Rastlinná časť	Živel	Zostupnosť a vzostupnosť výživy	Kvalita výživy	Kvalita dňa
Baran	♈	hlava, mozog, oči, nos	zmyslové orgány	plod	ohň	☾	bielkoviny	deň tepla
Býk	♉	hrtan, hlasivky, zuby, čeluste, krk, mandle, uši	krvný obeh	koreň	zem	☾	soľ	deň chladu
Blíženci	♊	plecia, paže, ruky, pľúca	žľazový systém	kvet	vzduch	☾	tuky	deň vzduchu/ /jasu
Rak	♋	hrud', pľúca, žalúdok, pečeň, žľč	nervový systém	list	voda	☾	uhlíhydráty	deň vody
Lev	♌	srdce, chrbát, bránica, krvný obeh, tepny	zmyslové orgány	plod	ohň	☾	bielkoviny	deň tepla
Panna	♍	tráviaci systém, nervy, slezina, pankreas	krvný obeh	koreň	zem	☾	soľ	deň chladu
Váhy	♎	boky, obličky, močový mechúr	žľazový systém	kvet	vzduch	☾	tuky	deň vzduchu/ /jasu
Škorpión	♏	pohlavné orgány, močovod	nervový systém	list	voda	☾	uhlíhydráty	deň vody
Strelec	♐	stehno, žily	zmyslové orgány	plod	ohň	☾	bielkoviny	deň tepla
Kozorôžec	♑	kolená, kosti, kĺby, pokožka	krvný obeh	koreň	zem	☾	soľ	deň chladu
Vodnár	♒	predkolenie, žily	žľazový systém	kvet	vzduch	☾	tuky	deň vzduchu/ /jasu
Rýby	♓	chodidlá, prsty na nohách	nervový systém	list	voda	☾	uhlíhydráty	deň vody